

BIBLIOGRAFIA

Animal ecology with especial reference to Insects.—Per ROYAL N. CHAPMAN.—Mc. Graw-Hill Book Company, New-York, 1931.

En fullejar un llibre de Zoologia o d'Entomologia hom sap d'avant mà quines han d'ésser fatalment les matèries tractades, per més originalitat que mostri l'autor en l'exposició dels seus punts de vista; hi ha, tanmateix, disciplines, com l'Ecologia animal, que hom aborda amb una certa curiositat, puix que cada autor les enfoca amb un determinat criteri, sovint divergent dels que presideixen les obres d'altres ecòlegs no menys estimables.

La genial i encisadora obra de Fabre és un manantial de dades ecològiques, sovint valuosíssimes, exposades amb una brillantor estilística que ha valgut a l'autor el títol de poeta dels Insectes. L'obra de Chapman que comentem en aquesta nota constitueix precisament l'extrem oposat i podem qualificar-la com a Ecologia matemàtica. Entre aquests dos extrems la gamma de concepcions sota les quals s'exposen les matèries pels nombrosos ecòlegs, és variadíssima.

Qui vulgui llegir una Ecologia amena i agradable farà bé de recórrer a les obres de Fabre, de Pearse o de Eaton; qui desitgi estudiar una Ecologia rigorosament científica llegirà el llibre de Chapman amb plena satisfacció.

L'obra està distribuïda en dos grups: autoecologia i sinecologia, i dintre de cada un d'ells s'exposen els factors físico-químics i biològics que influeixen damunt la vida i la conducta dels animals. L'exposició està feta amb claredat meridiana i amb rigor científica, que aspira a ésser matemàtica i que ho aconsegueix sovint.

L'últim capítol del llibre, obra d'un matemàtic, és una magnífica aportació a l'estudi de les variacions i fluctuacions del nombre d'individus de les espècies animals que viuen plegades.

Aquestes consideracions justifiquen a bastament que ens permetem recomanar com a òptima la pulquèrrima producció del Degà de l'Escola graduada d'Agricultura tropical anexa a la Universitat de Hawaii. Chapman havia estat prèviament, durant molts anys, Professor de Zoologia i Entomologia de la Universitat de Minnesota.

G. DEL C.

Manual de tractaments contra els enemics dels arbres fruiters.—Per RAMON BARDIA I BARDIA.—166 pàgines, 33 figures, 5 taules i 23 fotografies. Biblioteca del Pagès, Secció III, Volum I.^r (Publicacions de la Direcció General d'Agricultura). Barcelona, 1937.

El nostre distingit company Professor Bardia inaugura la Secció III de la «Biblioteca del Pagès», amb un lluminós volum que reflecteix magníficament la seva experiència sobre la matèria desenvolupada, la qual tracta de fer arribar al coneixement de tots els nostres fructicultors conscients.

El llibre està redactat en un llenguatge clar, concís i elegant, sense l'abús de tecnicismes tan freqüent en aquestes matèries. El seu estudi permetrà a l'agricultor de lluitar amb profit contra les plagues més corrents dels seus fruiters. Igualment donarà excel·lents resultats com a llibre de text en les Escoles Pràctiques i Mitjanes d'Agricultura i àdhuc, com a base de coneixements, en la nostra Escola Superior.

Una sola dificultat, trobarà d'antuvi el lector no versat en aquests estudis per tal d'obtenir del llibre tot el profit que té dret a demanar-li; ens referim a la interpretació dels esquemes que han permès a l'autor de donar en poques pàgines una tan abundosa matèria. Caldrà, només, que hom comenci per estudiar amb atenció les instruccions sobre el cas contingudes en les pàgines 6 a 8 de l'obra. Vençut aquest petit obstacle estarà en condicions d'interpretar clarament i amb facilitat la biologia de cada paràsit estudiat i també els moments més indicats per a entaular la lluita.

Aquests esquemes, que constitueixen una felicitat ampliació dels que empen en obres similars els autors de llengua anglesa, han estat plenament aconseguits per la competència de l'autor i realitzats pul-

crament pel nostre company Valle, les aptituds per al dibuix del qual són conegudes per tots els que l'hem tractat.

La guia que figura a les pàgines 143-154 permet una ràpida orientació per tal d'arribar a la determinació del responsable de la malura observada i l'experiència ens ensenya la seva utilitat a través d'una d'anàloga que figura a l'Entomologia agrària publicada per l'Escola de Florència.

Es, per acabar, un llibre que honora els seus autors i que per la seva acurada presentació, posa molt alt el prestigi incipient de la «Biblioteca del Pagès», a la qual pertany.

G. DEL C.

La Reforma Agraria en México.—Departamento Autónomo de Publicidad y Propaganda.—México, D. F., 1937.

Sota la direcció de l'enginyer E. Alanís i Patiño i amb la col·laboració d'A. Vargas i Chiquini, Q. Rueda i M. Enríquez, la Direcció General d'Estadística de Mèxic ha publicat aquesta obra important que pretén demostrar fins a quin punt la Reforma agrària afecta l'economia del país i fins a quin punt es vénen modificant, gràcies a ella, les condicions de vida dels treballadors.

Per bé que s'inicià en l'aspecte legal l'any 1915, quan els països europeus encara havien de començar la revisió contemporània dels règims agraris, la reforma agrària mexicana no ha adquirit fins a aquests darrers anys una ideologia més humana i una execució i una tècnica superiors.

Un dels punts que més caracteritzen aquesta reforma és el pas del latifundi a l'explotació *exidal*, organització comunal agrària i ancestral, que ha renaixut amb noves modalitats jurídiques.

Convé remarcar que les terres *exidals* avui encara no són pas suficients per a atendre totes les necessitats dels treballadors. Prudents amb el procedir, no s'atreviren a fer que les famílies pageses arribessin a tenir de cop com a única font d'ingressos els procedents de les seves pròpies terres; preferiren que de moment, aquestes constituïssin només que una part dels ingressos familiars. Així trobem en les estadístiques aportades per l'autor, referents a l'any agrícola 1934-35,

que l'extensió collida per *exidatari* ha estat 1.52 hes., terme mitjà, que s'han assegurat per home 125 jornals de treball durant l'any amb una remuneració total de 136 pesos, remuneració bastant superior a l'aconseguida pels obrers del camp, i que els jornals fets a fóra de les terres *exidals* han estat, durant aquest mateix any, uns 140 per home.

Afirmen que amb aquesta manera de procedir no ha pas passat com en moltes reformes europees, on la producció total del país ha disminuït durant els anys de la Reforma i asseguruen haver aconseguit ja una positiva millora econòmico-social dels camperols.

Una bonica collecció de gràfics acompanya la publicació i fa més clares i entenedores les xifres i estadístiques compilades en el llibre.

J. LL. i M.

Química estructural, primera part, per ALEXANDRE DEULOFEU.—Edicions de l'Escola del Treball.—Figueres, 1937.

El llibre que comentem, vingut de comarques, ha estat ofert galantment a la nostra Escola. Mirat per fora tot ajuda a veure que és un de tants llibres comarcals, car les tapes, el relligat i el format, resulten lletges, incòmode i antiquat, respectivament.

Obriu el llibre i teniu una primera sorpresa. La impressió de lletra és d'un tipus excellent, neta i bonica. El català és correcte i d'un sentit pedagògic elevat, tan senzillament clar que fa enveja.

El primer punt que explica és la constitució de la matèria. El sap dir bé. Un llibre dirigit a gent que no està formada, ha de posseir la qualitat de dir les coses sense embuts.

En acabar de llegir el primer capítol, l'autor ja us ha guanyat el cor pel seu dir tan natural a base d'imatges fines que fan entenedors el conceptes científics.

El segon punt que explica és l'estructura de l'àtom. Hi hem de fer el retret de l'absència d'esquemes i que la referència als únics que conté el llibre a vegades falla.

Després segueix el llibre amb una gràcia especial a fer punts breus i concisos que el fan fàcil d'engolir.

Cinc capítols ben trobats. Com escau a una Química moderna, insisteix molt en l'aspecte estructural. Silencia la paraula «químico-fisi-

ca» fins a la tossuderia. Però, tant li fa. El llenguatge es químic-físic. El concepte, químic-físic. El contingut, modern. No pas fins a l'any 1937, però potser això és un altra gràcia que té el llibre, donada l'ambició que té de taladrar la closca dels que no estan gaire iniciats. A aquesta gent se'ls han de donar fets comprovats, més que no pas teories estantisses.

D'aquest llibre ens n'hem de felicitar perquè amb una concisió impecable aconseguix fer-se entendre; perquè de produccions científiques amb el rigor d'aquesta el català escrit encara no en té, i perquè prové de comarques i creiem que l'exaltació del tòpic comarcal és l'aventura més feliç per a la reconstrucció de Catalunya.

A. O. I A.